

1967-04-11 nr 0002: Forskrift om bestemmelser om kontroll og vraking av selskinn.

Bruk av basen forutsetter at du samtykker i betingelsene i brukeravtalen.

DATO: 11.04.1967 nr. 2

DEPARTEMENT: FID (Fiskeridepartementet)

AVD/DIR: Avd. for havbruk, industri og eksport

PUBLISERT: I 1967 s 756, II 1967 s 280

IKRAFTTREDELSE: 11.04.1967

SIST-ENDRET:

ENDRER:

GJELDER FOR: Norge

HJEMMEL: L28.05.1959 nr. 12 § 1.

Forskrift om bestemmelser om kontroll og vraking av selskinn.

Fastsatt av Fiskeridepartementet 11. april 1967 i medhold av kgl.res. av 8. april 1960 om kvalitetskontroll med fisk og fiskevarer m.v.

Kap. 1. Alminnelige bestemmelser.

§ 1. Disse bestemmelser gjelder førstehåndsomsetning, herunder redernes overtakelse av selskinn ved ilandbringelse av fangsten i Norge.

§ 2. Alle fangster skal av vedkommende fartøys skipper - uansett hvor fangsten leveres - anmeldes til overvrakerkontoret i Ålesund eller til Statens Ferskfiskkontrolls kontor i Tromsø.

Fartøyets skipper, dets reder, mannskapets tillitsmann eller kjøper av fangsten kan begjære offentlig vraking.

Dersom det begjæres offentlig vraking påser vrakeren at der er kyndige sorterere til å utføre sorteringen. Vrakeren påser at sorteringen er i overensstemmelse med instruksen og i tvilstilfelle avgjør vrakeren tvisten med endelig virkning. Vrakeren har rett til å forlange fjernet de sorter som ikke etterkommer vrakerens pålegg om sortering.

Kap. 2. Bestemmelser for behandling av ishavsskinn.

§ 3.

- I. Avliving av selen.

Avliving må utføres hurtig og effektivt.

- II. Flåing av selen.

Ved flåing må der utvises stor forsiktighet så der ikke blir blåsnitt eller hull, liksom skinnene må utflåes helt bak til halerot og frem mot snuten så intet av pelsen går tapt. Der skal skjæres i rak linje langs midten av buken. Sveivene må avskjæres slik at hullene blir minst mulig.

- III. Transport av sel eller skinn til skuten.

Hvis selen dras på isen rund, må det utvises den største forsiktighet. Dette er av særlig viktighet når det gjelder pelsdyr, da pelsen ellers lett tar skade. Draghull bør om nødvendig settes så nær snuten som mulig og på småskinn helst unngås.

- IV. Spekking av skinn.

Under spekking må det utvises den største forsiktighet.

For øvrig vises til bestemmelser under flåing av selen.

- V. Vasking av selskinn.

Skinnene skal straks de er brakt inn til skuten og etter at de er avspekket, enten skylles i sjøen eller spyles på dekk slik at alt blod blir fjernet. Deretter legges skinnene i ranker så vann (blodvann) får renne av.

Rengjøring må gjøres omhyggelig så det ikke blir blodflekker på skinnene.

- VI. Salting av selskinn.

Hvis skinnene innsaltes i rommet, må det nyttes rent salt. Brukt salt eller sildesalt er forbudt. Det må påses at skinnene brettes godt ut og innstrøs rikelig med salt også i kantene.

Hvis skinnene legges på tankene, må disse være godt rengjort og sementstrøkne så det ikke kommer rust på skinnene.

Kap. 3. Sortering i 1. sort (prima) og undersorter.

§ 4.

1. sort (prima). Skinn må for å kunne betegnes som 1. sort være friske, fri for snitt og hull nedenfor en linje trukket mellom forreste kan av sveivehullene.

Mindre kulehull foran denne linje tillates, men derimot ikke store hull eller større snitt. Skinnen må ikke være avskåret (eller innskåret) hverken ved hode eller hale slik at nevneverdig av brukbart skinn går tapt, og det må være riktig oppskåret.

2. sort (sekunda). Til 2. sort regnes skinn som har feil som er nevnt i avsnittet foran, dvs. hull eller snitt bak sveivene, skinn som er lett sure i selve skinnen eller i kantene, feilaktig oppskårne, eller innskårne større hull eller snitt foran sveivene eller draghuller inn på skinnen. Til 2. sort regnes også skinn som synlig bærer preg av å ha lus og skinn som har sterke merker etter klor.

3. sort (tertia). Som 3. sort skinn regnes skinn som har større feil enn anført foran under 1. og 2. sort.

Vrak. Som vrak regnes skinn som har så store feil at de nærmest er verdiløse. Under denne betegnelse går skinn som er isbrent og sterkt sure.

§ 5. Ved bedømmelse må vrakeren nytte sitt beste skjønn. Eksempelvis vil snitt som går på tvers av et selskinn alltid gjøre mer skade enn et snitt som går i skinnets lengderetning. Et hull eller snitt midt i skinnen er verre enn et som står nærmere kanten. Det er summen av feil som teller i forhold til skinnets øvrige mer eller mindre gode egenskaper.

Kap. 4. Sortering i arter, pels og garvevare.

§ 6.

Kvitunger (whitecoat).

- A. Som hårfaste regnes skinn av nyfødte dyr hvor de nye hår ikke er begynt å vokse frem. Ved å benytte geithorn skilles hårene litt ovenfor halerot. Lugging av skinn for å prøve hårfastheten må unngås.
- B. Undermåls er skinn som ikke holder 100 cm lengde (fra halerot til øynene) - største bredde.

Overgang kvitunger er nylig fødte dyr hvor de nye underhår er begynt å vokse frem. Det konstateres ved hjelp av geithorn. Skinn på hvilke underhårene er kommet lenger frem går i neste klasse: Garver. Det samme gjelder skinn hvis pels er særlig tynn eller særlig ullen eller som er begynt å felle hår ved hale og/eller hode.

Garver. Som garver regnes de kvitungeskinns som ikke kan tas i de to foran nevnte sorter, herunder skinn på hvilke underhårene er kommet så langt frem at skinnene ikke kan brukes til pels, og likeledes skinn hvis pels er særlig tynn eller særlig ullen eller er begynt å felle hår ved hale og/eller hode og skinn som er lettere sure.

Svartunger er skinn som har store mørke flekker eller åpent ryggstykke. Den oppdeles i pels og garver. For å kunne passere som pels må skinnene være hårfaste. Det konstateres ved lugging rundt sveiven. Der nest må hårene være fullt utviklet. Skinn med gjenstående hvite flekker er ikke utviklet og går ikke som pels, heller ikke manuelt avhårede. Svartunger skal være årsunger. De sorteres i naturlige og gule.

Brunsel er fjorsunger og sorteres på samme måte som svartunger. Kan også sorteres i naturlige og gule.

Saddlers er voksne dyr, og sorteres på samme måte som svartunger og brunsel. Kan også sorteres i naturlige og gule og i hanner og hunner.

§ 7.

Blårygg (Blueback) er nyfødte unger av klappmyss.

Vårblårygg gir den beste pels.

Sommerblårygg holdes i egen klasse.

Blårygg med gjenstående dunhår går i vrak.

Gris er skinn av eldre dyr som ikke kan henregnes til klappmyss. Hvis pelsgris skal utskilles fra garver, tas til pels kun hårfaste skinn med utviklete hår. Korthårete går ikke til pels.

Klappmyss er voksne dyr og sorteres på samme måte som svartunger. Det er også adgang til sortering i naturlige og gule.

Det er også adgang til sortering etter vekt. Det må da tas hensyn til at skinnene letner fra rå til saltmoden stand, og til kvaliteten slik at lette skinn bare inneholder pels.

§ 8. Storkobber og hvalross omsettes etter vekt og deles i rå, lettsaltet og fullsaltet.

§ 9. Alle ishavsskinn nevnt under dette kapittel sorteres etter bestemmelsene i kap. 3 i 1. sort og undersorter.

§ 10.

Naturlige skinn. Alle skinn som skal vrakes naturlig, bør være rensset og tromlet før vrakingen.

- A. Skinnene må være helt klare. Det vil si uten gult skjær og oksyd, flekker av rust, blod, galde eller lignende, dog ser en bort fra ubetydelige flekker i kantene.
- B. Skinn som har større feil enn i punkt A med store flekker i kantene at de ville ha blitt sekunda om disse var blitt bortskåret, eller med ubetydelige skjær av gult på enkelte steder av skinnet.

Naturlig kvitunger (whitecoat). Sortiment under A og B, dog slik at det ved bedømmelsen tas hensyn til at kvitungeskinns alltid har mer eller mindre gulskjær i naturlig tilstand uten at dette har noe med harskhets å gjøre.

Kap. 5. Instruks for vrakerne.

§ 11. Statens Selskinnsvraking ledes av Fiskeridirektøren. Det er to vrakerdistrikter, Ålesund med nærmest omegn som sorterer under overvrakerkontoret i Ålesund, og Tromsø med nærmeste omegn som sorterer under Statens Ferskfiskkontrollskontor i Tromsø.

§ 12. Vrakerne får beskjed fra et av de i § 11 nevnte kontorer om når vraking skal finne sted. Det er den ansatte vraker av klasse I i hvert distrikt som i alle spørsmål vedrørende vraking av selskinn har den endelige avgjørelse. Vrakerne skal etter beste overbevisning sørge for at bestemmelsene blir nøye overholdt. De må ikke være tilknyttet eller stå i avhengighetsforhold til firmaer som omsetter selskinn. De må ikke motta noen som helst godtgjørelse for sitt arbeid i vrakervesenets tjeneste utenom hva de blir utbetalt av Statens Selskinnsvraking.

§ 13. Vrakerne kan av Fiskeridirektøren innenfor den ordinære arbeidstid pålegges annet arbeid for fiskeriadministrasjonen uten ekstra godtgjørelse. For arbeid utført utenfor ordinær arbeidstid tilkommer det vrakeren godtgjørelse etter en av

Fiskeridirektøren fastsatt tariff.

§ 14. Vrakerne har taushetsplikt for så vidt angår forhold av privat forretningsmessig natur som de måtte bli kjent med under utøvelsen av sitt arbeid, og som de ikke plikter å gi rapport om til sine overordnede eller til påtalemyndighetene.

Kap. 6. Straffebestemmelser, dispensasjon og ikrafttreden.

§ 15. Den som overtrer disse bestemmelser straffes med bøter.

§ 16. Fiskeridirektøren kan dispensere fra disse bestemmelser.

§ 17. Disse bestemmelser trer i kraft straks. Fra samme tid oppheves kgl.res. av 18. april 1952 om vraking av selskinn og forskrifter for kontroll og vraking av selskinn m.v. fastsatt av Fiskeridepartementet 18. april 1952.
